

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.420/2007/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek - Feketéné dr. Szemző Margit ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. július 19. napján kelt 2.P.21.607/2007/4. számú ítélete ellen az alperes 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

A fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A ... című magazin mellékletét képező ...-en minden hétvégén megjelenő ... című magazin 2007. június 15-i számában a IV. és V. oldalon „Történelmi lecke a közgyűlésben” címmel újságcikk jelent meg. A cikk közlése szerint „Napirend előtt ... bombaként robbant a polgármester bejelentése: egy holokauszt túlélőtől kapott névsor tanúsága szerint **/személy neve1/** a nyilaskeresztes párt tagja volt”. „Az emlékezés, a tisztázódás hiányáról árulkodik az a dokumentum, amelyet a közelmúltban adott át egy hazalátogató holokauszt túlélő **a** polgármesternek. A hitelesített okirat egy 1945-ben keletkezett bírósági jegyzék, amelyen huszonöt személy neve szerepel, akik feljelentőként közreműködtek a zsidók elhurcolásában. A névsorban **/személy neve1/** is szerepel, aki felperes édesapja”.

A felperes 2007. június 16. napján helyreigazítás közzétételét kérte az alperestől az alábbi tartalommal: **a** polgármester hazudik akkor, amikor arról beszél, hogy a vásárhelyi zsidóság deportálásában a helyi nyilasoknak bármilyen aktív szerepe lett volna. A levéltári adatok és a deportálás túlélői bizonyítják, hogy a helyi zsidóságot a helyi hivatalos nyilvántartások alapján a csendőrség, a rendőrség, a leventék bevonásával szedték össze és kísérték a nagyállomásra, majd Sz-re. Semmi bizonyíték sincs sem a levéltárban, sem máshol, arra sem, hogy a város polgárai közül a nyilaspárt tagjai, mint feljelentők kiemelhetők lennének. Édesapám, **/személy neve1/** nem menekült el, alávetette magát a vizsgálatoknak, melyek vádemelés nélkül zárultak, megállapítva, hogy semmilyen népellenes tettet nem hajtott végre".

Az alperes a kérelem teljesítését megtagadta, ezért a felperes azzal egyező tartamú helyreigazításra kérte kötelezni az alperest keresetében.

A felperes a cikk mellékletét képező kép, valamint két magánszemély nyilatkozatára nézve is sajtó-helyreigazítást kért, e tekintetben azonban a bíróság a keresetet elutasította, az ítélet ezen rendelkezései ellen a felperes nem fellebbezett, ezért az ítélet tábla az ezzel kapcsolatos tényállással, illetőleg döntéssel nem foglalkozik.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes édesapjára vonatkozó kijelentés a 2007. június 7-i közgyűlésen **a** polgármester által elmondottakat idézi, amely egy holokauszt túlélő a **polgármesternek** kifejtett véleményét tartalmazza: amely szerint a listán szereplő személyek jelenthették fel őket, illetve közreműködtek ily módon a zsidók deportálásában. Ennek alátámasztására **a polgármester** tanúkenti meghallgatását, illetve a Történeti Hivatal megkeresését kérte a felperes édesapja tevékenységének tisztázása érdekében.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest a ... című magazin következő számának IV. oldalán az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére. „Valótlanul híreszteltük a ... című magazin 2007. június hónap 15-i számában, hogy **/személy neve1/** közreműködött feljelentőként a zsidók elhurcolásában H-en".

Az ítélet indokolása szerint a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte a mástól átvett tények valódiságának bizonyítása. E kötelezettségének azonban nem tett eleget. Hivatkozott a Pp. 345. § (2) bekezdésére, mely szerint bizonyítás felvételének sajtó-helyreigazítási perekben csak olyan bizonyítékra vonatkozóan van helye, amelyek a kitűzött tárgyaláson rendelkezésre állnak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a kifogásolt tényállítások valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban cáfolják. A tárgyalást pedig csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. A tárgyalás berekesztéséig olyan okirat vagy egyéb bizonyíték nem állt rendelkezésre, amely valószínűsítene az alperesi cikkben

előadottakat. Ezért nem látott módot a Történeti Hivatal megkeresésére. Mellőzte továbbá **a polgármester** tanúkénti meghallgatását is, mivel a vallomása a tények valóságának bizonyítására nem lenne alkalmas, hiszen a tanú csak arról tudna nyilatkozni, hogy az okiratokat kitől kapta, illetőleg e személyek milyen nyilatkozatot tettek. A perben rendelkezésre álló és a felperes által csatolt okiratok, amelyekre az alperes által sem vitatottan az újságcikk utal, nem tartalmazza a felperes édesapjára vonatkozó sérelmezett kitélt. Ezért az alperes a Ptk. 79. §-a alapján köteles az erre vonatkozó és az ítélet rendelkező részében megfogalmazott helyreigazító közlemény közzétételére. Az ily módon túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte az alperes jogi képviselével kapcsolatban felmerült perköltségének megfizetésére, azzal, hogy a csatolt megbízási szerződésben megjelölt ügyvédi munkadíj összegét a pertárgy értékére, és az eljárás terjedelmére tekintettel a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (6) bekezdése alapján 12.000.- Ft-ra mérsékelte.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását, a megítélt perköltség összegének 60.000.- Ft-ra történő felemelését kérte. Változatlan álláspontja szerint a sérelmezett közlés a holokauszt túlélő idős házaspár **a polgármester** által a közgyűlésen közzétett véleményét fogalmazza meg, amelyet az erről készült jegyzőkönyv igazol. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a Történeti Hivatal iratanyagában tudomása szerint elfekszenek olyan okmányok, amelyekben utalás van a felperes édesapjának tevékenységére, ez alátámasztja a holokauszt túlélő házaspár véleményét. Ezen dokumentumokhoz az alperes nem férhet hozzá, ezért indokolt, hogy a bíróság szerezzé be azt. Ezen bizonyítás lefolytatását nem zárja ki az elsőfokú ítéletben megjelölt jogszabályhely második fordulója. Változatlanul fenntartotta **a polgármester** tanúkénti meghallgatása iránti indítványát.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nem alapos.**

A Ptk. 79. § (1) bekezdése értelmében sajtó-helyreigazítást az kérhet, akiről napilap, folyóirat, stb. valótlan tény közöl, vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel.

A sajtó-helyreigazítás sajátos személyiségvédelmi eszköz, vélemény, értékítélet és bírálat esetén nem vehető igénybe.

A „tény” kifejezés általánosságban valaminek a megtörténtét, valamely cselekedetnek a megtételét, elkövetését jelenti. Annak közlése tehát, hogy **/személy neve1/** feljelentőként közreműködött zsidók elhurcolásában, a Ptk. 79. §-a alkalmazása körében tényállítás, amely valótlanága esetén sajtó-helyreigazítást alapoz meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a Pp. 342. § (2) bekezdése, Pp. 345. (2) bekezdése és a Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú Állásfoglalása alapján a bizonyítási teher szabályainak

helyes alkalmazásával állapította meg, hogy a sajtóban közölt tények valóságát a sajtó, azaz az alperes köteles bizonyítani (BH. 1992/689., BH. 1993/686.). Ez pedig nem történt meg.

A sajtó-helyreigazítás rendeltetése a valósághű tájékoztatás biztosítása, ezért a közleménnyel érintett személy akkor is kérheti a valótlan tényállítás helyreigazítását, ha a közlés idegen forrásból származik. Az olyan sajtóközlemény valóságát is a sajtószerző köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállításait, nyilatkozatait (Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú Állásfoglalás I. pont).

Erre tekintettel a jogvita érdemi elbírálása szempontjából csak az újságcikkekben megjelentettek bírnak jelentőséggel. A perben közömbös az, hogy **a polgármester** a közgyűlési felszólalásában mit mondott. Így nincs jelentősége annak a fellebbezési érvelésnek sem, hogy **a polgármester** az őt felkereső házaspár véleményének adott hangot.

Az elsőfokú bíróság ettől függetlenül a Pp. 345. § (2) bekezdésének helyes alkalmazásával mellőzte az alperes által felajánlott bizonyítás teljesítését. E jogszabályhely fellebbezésben hivatkozott második fordulata értelmében a tárgyalás elhalasztásának helye lehet akkor is, ha a bíróság megítélése szerint a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. Ilyen bizonyíték a perben nem állt rendelkezésre. Sem a közgyűlési jegyzőkönyv, sem pedig az egyébként a felperes által csatolt okirati bizonyítékok az alperesi tényállítás valóságát nem valószínűsítik. A felperes által csatolt dokumentumokból csupán az tűnik ki, hogy a felperes édesapja a Nyilaskeresztes párt tagja volt, ebből azonban nem következik az alperes által neki tulajdonított tevékenység. Ezért a sajtó-helyreigazítási eljárás speciális bizonyítási szabályai szerint nincs jogszabályi lehetőség a Történelmi Hivatal megkeresésére a felperes édesapja tevékenysége vizsgálata céljából. **A polgármester** tanúkénti meghallgatása pedig az előbb írtak miatt szükségtelen, de jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata - amelyre az alperes állítása szerint a kifogásolt közlést alapította - a perben egyébként rendelkezésre állt.

Az ítélet tábla megjegyzi; a bizonyítási teher az alperesen volt, a felperes meg nem cáfolta előadása szerint édesapja ellen vizsgálat volt folyamatban, de rá nézve terhelő adatot nem találtak, vádat nem emeltek ellene.

A fentiekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak fellebbezett részét nem érintve - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A fellebbezés eredménytelen volt, s mivel az elsőfokú bíróság a perköltség összegéről a pernyertesség és pervesztesség arányában helyesen döntött, ezen ítéleti rendelkezés megváltoztatására nem volt indok.

Pf.II.20.420/2007/4.szám

A felperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, így arról határozni nem kellett.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

S z e g e d , 2007. szeptember 26.

Dr.Sághy László sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr.Rakita Zsuzsanna sk.
táblabíró